

Анотація: розглядаються цілі та завдання механізмів взаємодії АБІС з єдиною читачької базою для реалізації проекту «Єдиний читачькiй квиток».

ЩОДО ПИТАНЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В БІБЛІОТЕЦІ ВНЗ

Лінецький Л.М., викладач кафедри ЮНЕСКО

Харківський національний технічний університет сільського господарства ім. П. Василенка

Сучасне суспільство визначається як інформаційне, в якому найважливішими сферами соціальної активності є освіта, науково-технічні знання, сфера масових комунікацій. Ці особливості сучасного суспільства стали актуальними для України, яка визначила своїм пріоритетом створення необхідних умов для забезпечення громадян і суспільства своєчасною, повною та достовірною інформацією шляхом широкого використання інформаційних технологій. Відповідні пріоритети для таких умов закладені у Законі України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 рр.», де однією з основних умов успішної реалізації є забезпечення навчання, виховання, професійної підготовки людини для роботи в інформаційному суспільстві.

Значущою інтегральною ланкою такого суспільства є бібліотеки, які акумуляують, обробляють та поширюють у часі і просторі документовані знання.

Сучасна бібліотека вищого навчального закладу переживає процес трансформації. Зміни у діяльності вузівської бібліотеки обумовлені як модернізацією системи вищої освіти в країні, так і розвитком інформаційних технологій.

Реформування вищої освіти у світі Болонського процесу, безумовно, стосується всіх сторін діяльності

ВНЗ, у тому числі і бібліотечного обслуговування учасників процесу навчання. Бібліотека в силу обставин, що склалися у сфері освітніх послуг, повина забезпечувати навчальний процес літературою, згідно з вимогами Міністерства освіти і науки України.

Сьогодні, коли підвищується соціальна та інформаційна роль бібліотек у сучасній освітній діяльності, виникає необхідність нових методів організації інформаційного простору бібліотеки ВНЗ, яка реалізується на базі комп'ютерних технологій з метою підвищення рівня інформації навчального закладу.

Нормативними документами для впровадження інноваційних технологій у роботу бібліотеки ВНЗ є:

- Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні» від 4 липня 2005 року;

- Наказ МОН «Про основні завдання вищих навчальних закладів України» на 2008-2009 навчальний рік;

- Державна програма «Інформаційні та комунікаційні технології в освіті та науці» на 2006-2010 рр.

Ці нормативні документи вказують на те, що перед бібліотеками ВНЗ постає завдання комплектування фондів спеціалізованими електронними документами та збереження умов їх використання. І така робота ведеться, формуються електронні каталоги, картотеки наукових праць, створюються архіви повнотекстових електронних документів.

Під впливом соціокультурних та технологічних перетворень у суспільстві змінюються стереотипи діяльності наукової бібліотеки Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка, яка як більшість вузівських бібліотек, перейшла на новий формат

діяльності, мова йдеться про пошук нових моделей бібліотечного розвитку, які забезпечують життєдіяльність бібліотеки як необхідного підрозділу у контексті побудови відкритого суспільства знань. На зміну інформаційному обслуговуванню на друкованих носіях поступово починає приходити забезпечення слухачів, оснований на електронному представленні самої різноманітної інформації тиражуємої в необмеженій кількості оперативно доступної по глобальним комп'ютерним мережам незалежно від часу звернення до неї і місцезнаходження користувача. В той же час, на нашу думку, назріла необхідність створення в нашій бібліотеці «сторінки комплектора» посилення на яку було б через сайт бібліотеки. Цю сторінку можна зробити не тільки інформаційно цікавою, але й функціонально доцільною. Можна придумати і наповнити сторінку різними рубриками і ключові з них можна, як приклад, виділити такі:

- замовлення літератури, в якій для викладачів був би описаний алгоритм здійснення замовлення, доступний електронний бланк замовлення та список видавництв із системою посилення на їх сайти;

- список періодичних видань, які передплачує університет (їхня наявність), із системою посилення до змісту журналів, місце збереження, електронний бланк замовлення;

- чат для спілкування – обмін повідомленнями через комп'ютерну мережу в режимі реального часу.

Ця сторінка дозволить отримати користувачам нові можливості пошуку й отримання інформації, а саме:

- знаходити необхідну інформацію у всьому інформаційному просторі з найбільшою повнотою і точністю при найменших затратах зусиль і часу;

- визначити місцезнаходження видання;

- переглянути повнотекстові бази даних, скопіювати необхідну інформацію на цифрові носії, роздрукувати;

- працювати в мережі Інтернет, використовувати електронну пошту, відвідувати сайти різних бібліотек тощо.

Таким чином, активне застосування інформаційних технологій у практиці обслуговування користувачів змінить образ вузівської бібліотеки, обумовить переосмислення поняття професіоналізму бібліотечних працівників, змінить мотивацію їхньої діяльності. Все це позитивно вплине на імідж бібліотеки, спонукатиме розглядати її як один з соціальних інститутів, що впроваджує сподівання користувачів, задовольняючи їх інформаційні потреби.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Закон України про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 р.р. //Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2007. – № 12. – С. 102-109.

2. Свобода А. Бібліотеки інформаційного суспільства: ціннісні орієнтири діяльності //Бібл. вісник. – 2008. – № 6. – С. 29-33.

3. Пелачета Н. Європейська цифрова бібліотека: проект створення //Бібл. вісник. – 2008. – № 5. – С. 3-8.